

Hodnocení smluvního výzkumu

1 Definice pojmu „smluvní výzkum“

Zákon č. 130/2002 Sb. o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů

§ 2 odst. 2 písm. l: (*Smluvní výzkum je) Výzkum prováděný jménem podniku podle přímo použitelného předpisu Evropské unie, k jehož provádění je využívána výzkumná organizace nebo výzkumná infrastruktura, přičemž podnik vlastní výsledky výzkumných činností, nese riziko neúspěchu a za obdržené služby poskytne výzkumné organizaci nebo výzkumné infrastruktuře přiměřenou odměnu.*

Zpřesnění definice pojmu "smluvní výzkum" Technologickou agenturou ČR¹:

- Podnik 1) zadává, 2) financuje ze svého (=soukromé prostředky), 3) nese rizika a 4) má zpravidla právní nárok na výsledky.
- Výzkumná organizace 1) provádí výzkum a 2) zpravidla nemá nárok na výsledek.

2 Hodnocení podle Metodiky 2017+

Aktuálně platná **Metodika hodnocení výsledků výzkumných organizací a výsledků ukončených programů byla schválené usnesením vlády ze dne 8. února 2017 č. 107 („Metodika 2017+“)** Hodnocení podle Metodiky 2017+ probíhá v pěti modulech, které se vzájemně doplňují.

Přirozeným místem pro hodnocení smluvního výzkumu je Modul 3, modul společenské relevance, jež je realizován na úrovni poskytovatele.

Jednotlivé vybrané výsledky, na které chce výzkumná organizace zvláště upozornit, je možné přihlásit k hodnocení do Modulu 1, který probíhá na národní úrovni. Musí být k tomu ale zároveň splněny dvě obecné podmínky:

1. podmínka : Výsledek je k požadovanému datu (31. 5.) evidován v RIV

Vložení údajů o výsledku do IS VaVal se provádí podle § 31 odst. 3 zákona č. 130/2002 Sb.:

(3) Údaje o projektech a jejich výsledcích, o aktivitách výzkumu, vývoje a inovací a o výsledcích výzkumných organizací dosažených s podporou, je příjemce povinen předat poskytovateli ve formě a v termínech stanovených poskytovatelem v souladu s odstavci 4 až 6. Ve stejné formě a termínech může výzkumná organizace předat poskytovateli údaje o aktivitách výzkumné organizace podporovaných ze zahraničních zdrojů a svých dalších výsledcích dosažených v uplynulých 5 letech.

Ze znění § 31 odst. 3 věta druhá vyplývá, že také (mimo jiné) výsledky smluvního výzkumu mohou být výzkumnou organizací evidovány v RIV. Pro úplnost se dodává, že by výzkumná organizace měla brát v úvahu podmínky, za kterých pro podnik (viz definice smluvního výzkumu) výsledek vytvořila a zda evidencí v RIV nemůže dojít k porušení těchto podmínek.

Otázka, zda je možné evidovat výsledky smluvního výzkumu v RIV, je tedy bezpředmětná.

Pouze výsledky evidované v RIV mohou být hodnoceny v Modulu 1, neboť Metodika 2017+ uvádí na str. 7 a str. 12 následující:

¹ https://www.tacr.cz/dokums_raw/novinky/Prezentace_k_semin%C3%A1%C5%99i_CK.pdf

Str. 7.: *Hodnoceny budou ty výsledky VO, které budou obsaženy v Rejstříku informací o výsledcích (RIV).*

Str. 12: *Do hodnocení mohou být zařazeny pouze výsledky VO uvedené v RIV. Výběr výsledků pro hodnocení provedou jednotlivé VO.*

Je tedy jednoznačně stanoveno, že jakýkoli výsledek VaVal evidovaný v RIV může být přihlášen k hodnocení v Modulu 1 a naopak výsledky, které nejsou evidovány v RIV, hodnoceny v Modulu 1 být nemohou.

Metodika 2017+ nestanovuje pro hodnocení výsledků v Modulu 1 žádné omezující podmínky týkající se otázky, z jakých prostředků (institucionální podpora, účelová podpora, zahraniční zdroje, soukromé zdroje) byly výsledky vytvořeny.

Pro úplnost se dodává, že pro hodnocení v Modulu 3 tato podmínka neplatí.

2. podmínka: Poskytnutá dokumentace výsledku pro hodnocení je vhodná pro peer review

Požadavek na dostatečnou dokumentaci výsledků určených k hodnocení stanovuje Metodika 2017+ takto:

Str. 23: *VO... svou volbu odůvodní a doloží podpůrnými materiály. (... podpůrné materiály zahrnují anotaci se zdůvodněním, zpřístupnění výsledku pro hodnocení a další, např. vybrané recenzní posudky, expertní stanoviska, ekonomické ukazatele apod.).*

Tento požadavek zpřesňuje dále **M17+ Uživatelská příručka pro výzkumné organizace, členy Odborných panelů, externí hodnotitele a poskytovatele institucionální podpory VaVal**, schválená na 367. zasedání dne 30. dubna 2021, která uvádí:

Str. 12-13: *Do hodnocení vybraných výsledků mohou být zařazeny pouze výsledky uvedené v RIV. Do hodnocení se předkládá vždy plný text daného výsledku (např. celá kniha u výsledku druhu B, celá kapitola včetně údajů identifikujících knihu u druhu výsledku C, celá metodika a nejen její osvědčení u výsledku druhu NmetS atd.). U výsledků, kde je plný text zveřejněn na úložišti výzkumné organizace či jiném úložišti, musí být výsledek veřejně přístupný (nesmí být na heslo nebo přístupný jen po zaplacení poplatku apod. a musí jít o odkaz na daný výsledek, tj. nikoliv na knihovnu apod., kde je možné ho najít).*

Str. 17: *Žádáme výzkumné organizace, aby nepředkládaly do hodnocení vybraných výsledků ty výsledky, které podléhají utajení. Jejich hodnocení je v případě potřeby možno realizovat z úrovně poskytovatele jako součást komplexního hodnocení v příslušných Modulech.*

Pro výběr výsledků (evidovaných v RIV) pro účely hodnocení v Modulu 1, které vznikly na základě smluvního výzkumu, platí další omezující podmínka. Hodnotitelům musí být poskytnuty takové informace, aby se mohli s hodnoceným výsledkem v dostatečné míře seznámit a mohli provést hodnocení metodou peer-review.

3 Závěry

1. Výzkumné organizace mohou evidovat výsledky smluvního výzkumu v RIV podle § 31 odst. 3 věta druhá zákona č. 130/2002 Sb., v platném znění. Evidovat výsledky smluvního výzkumu v RIV není pro výzkumné organizace povinné, je to pouze možnost. Provozovatel ani správce IS VaVal evidenci výsledků smluvního výzkumu v RIV nemohou odmítnout.
2. Všechny výsledky evidované v RIV k rozhodnému datu (31. 5.) mohou být zařazeny do hodnocení v Modulu 1, pokud je výzkumná organizace k hodnocení v Modulu 1 vybere prostřednictvím aplikace SKV.

3. Výzkumná organizace by měla vybrat k hodnocení v Modulu 1 pouze ty výsledky, ke kterým může prostřednictvím aplikace SKV poskytnout hodnotitelům dostatek informací pro posouzení formou peer-review.
4. Výzkumná organizace by neměla vybírat k hodnocení v Modulu 1 výsledky, které jsou chráněny jako obchodní tajemství, v případě smluvního výzkumu smluvními podmínkami s podnikem, jejichž dokumentace není pro hodnotitele bezplatně přístupná, atd.
5. Rozhodující pro přihlášení výsledku k hodnocení je pouze kvalita výsledku a dostupnost dokumentace pro hodnotitele, nikoliv otázka, jaké finanční prostředky (institucionální podpora, účelová podpora, zahraniční zdroje, soukromé zdroje, případně kombinace těchto zdrojů) byly pro vytvoření výsledku využity.